

Ödemeler Dengesi - Kasım 2014

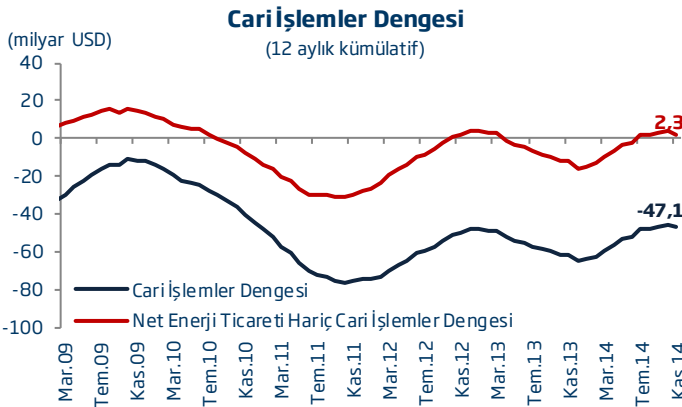
İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Cari açık yıllık bazda artış kaydetti.

Kasım ayında cari açık 5,6 milyar USD ile beklentilere yakın düzeyde gerçekleşmiştir. Bu dönemde ihracatın yıllık bazda düşüş kaydetmesinin yanı sıra 2 milyar USD tutarındaki altın ithalatının da etkisiyle cari açık 2014 yılı içinde ilk defa yıllık bazda artış kaydetmiştir. Bu çerçevede, 12 aylık kümülatif cari açık Ekim ayında gerilediği yaklaşık son 4 yılın en düşük seviyesi olan 45,7 milyar USD'den 47,1 milyar USD'ye yükselmiştir.

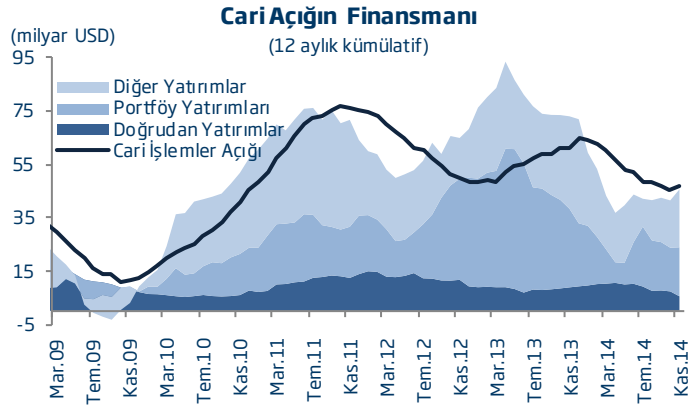
2014 yılının ilk 11 ayı bir önceki yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında, önceki aylarda dış ticaret performansında kaydedilen olumlu seyir paralelinde cari açığın %31,7 oranında azaldığı görülmektedir.

Yurt dışına yönelik doğrudan yatırımlarda hızlı artış...

Ocak-Kasım 2014 döneminde, yurt içine yönelik doğrudan yatırımlarda bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla önemli bir değişim gerçekleşmemiştir. Öte yandan, Kasım ayında yurt içi yerleşiklerin yurt dışına yaptığı diğer sermaye* tanımlı doğrudan yatırımlardan kaynaklı sermaye çıkışı 1,9 milyar USD ile Mart 2012'den bu yana en yüksek seviyede gerçekleşmiştir. Söz konusu kalemdaki sermaye çıkışı

(*Bu kalem; Türkiye'de yerleşik ana ortağın yurt dışındaki şube, iştirak ve bağlı ortaklığına, Türkiye'de yerleşik şube, iştirak ve bağlı ortaklığın yurt dışındaki ana ortağına, Türkiye'de yerleşik doğrudan yatırım şirketinin yurt dışında yerleşik grup şirketlerine verdiği kredileri ve geri ödemelerini kapsamaktadır.

2014'ün ilk 11 aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre artarak yaklaşık 2,5 katına ulaşmıştır. Böylece, yurt içine doğrudan yatırımlarda 2013 yılına kıyasla çok önemli bir değişiklik olmamakla birlikte yurt dışına yönelik diğer sermaye hareketlerinden kaynaklanmak üzere net doğrudan yatırımlar Ocak-Kasım döneminde yıllık bazda 3,7 milyar USD azalarak 4,3 milyar USD olmuştur.

Portföy yatırımları...

Kasım ayında portföy yatırımları cari açığın finansmanına önemli ölçüde katkı yapmayı sürdürmüştür. Bu dönemde, borç senetlerinde 2,3 milyar USD tutarında net sermaye girişi gerçekleşirken, bu tutarın 1,9 milyar USD'lik kısmı kamunun ihraç ettiği borç senetlerinden kaynaklanmıştır. Hisse senetleri kaleminde ise net 524 milyon USD sermaye girişi olmuştur.

Diğer yatırımlar...

Ocak-Kasım 2014 döneminde, bankacılık sektörü yurt dışından 11,1 milyar USD net kredi kullanımı gerçekleştirmiştir. Bir önceki yılın aynı dönemine kıyaslandığında söz konusu tutarın %37,7 azaldığı dikkat çekmektedir. Bu gelişmede iç talep koşullarındaki zayıf seyir nedeniyle bankacılık sektörünün kısa vadeli fon ihtiyacının azalmasının etkili olduğu anlaşılmaktadır. Diğer taraftan, bankacılık sektörünün uzun vadeli kredi kullanımını

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

	Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2013	Kasım 2014
Cari İşlemler Dengesi	-65.035	-47.086
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	74.946	48.534
-Doğrudan Yatırımlar	9.187	5.458
-Portföy Yatırımları	23.692	18.412
-Diğer Yatırımlar	39.108	21.763
-Net Hata ve Noksan	3.055	2.955
-Diğer	-96	-54
Rezervler⁽¹⁾	-9.911	-1.448

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Ödemeler Dengesi - Kasım 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

sürdürdüğü görülmektedir. Bu dönemde, bankacılık sektörünün net kredi kullanımının 5,8 milyar USD'lik bölümü uzun, 5,3 milyar USD'lik bölümü kısa vadeli kredilerden oluşmuştur.

2014'ün ilk 11 ayında banka dışı sektörlerin net kredi kullanımının önemli ölçüde arttığı görülmektedir. Bu dönemde, banka dışı sektörlerin net kredi kullanımı 4,2 milyar USD artarak 5,2 milyar USD olmuştur. Bankaların ve banka dışı sektörlerin uzun vadeli borç çevirme oranları yılın 11 aylık döneminde sırasıyla %174 ve %119 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Kasım ayında net hata ve noksan kaleminde 3,5 milyar USD sermaye çıkışı...

Kasım'da net hata ve noksan kalemi altında 3,5 milyar USD tutarında sermaye çıkışı kaydedilmiştir. Böylece, 2014'ün ilk 11 ayı itibarıyla net hata ve noksan kalemi altında kaydedilen sermaye girişi 2,3 milyar USD'ye gerilemiştir. Ancak, söz

konusu kaleminin cari açığın finansmana katkısını sürdürdüğü görülmektedir. Diğer taraftan, Ocak-Kasım döneminde rezerv varlıklarda 5,2 milyar USD tutarında artış kaydedilmiştir.

Beklentiler

Kasım ayında ihracat artışının sekteye uğraması ve artan altın ithalatı cari açığa aylık bazda genişlemeye yol açmıştır. Avrupa ülkelerinde iktisadi faaliyetin zayıflamaya devam etmesi durumunda 2014 yılında kaydedilen güçlü ihracat artışının önümüzdeki dönemde sürdürülmesi zorlaşabilecektir. Bu durum cari açık üzerinde genişletici yönde baskı oluşturabilecektir. Bununla birlikte, Kasım ayında gerçekleştirilen yüksek tutardaki altın ithalatının kalıcı olmayabileceği düşünülmekte; buna ek olarak petrol fiyatlarındaki düşüşün Türkiye'nin enerji faturasını azaltmak suretiyle cari açığa olumlu katkı vermeye devam edeceği öngörülmektedir.

Ödemeler Dengesi	(milyon USD)				
	Kasım 2014	Ocak-Kasım 2013	Ocak-Kasım 2014	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-5.636	-56.665	-38.716	-31,7	-47.086
Dış Ticaret Dengesi	-6.598	-72.128	-57.011	-21,0	-65.096
Hizmetler Dengesi	1.462	22.738	25.189	10,8	25.584
Turizm (net)	1.449	22.261	23.842	7,1	24.761
Gelir Dengesi	-598	-8.499	-7.923	-6,8	-8.776
Cari Transferler	98	1.224	1.029	-15,9	1.202
Sermaye ve Finans Hesapları	9.098	54.282	36.433	-32,9	44.131
Doğrudan Yatırımlar (net)	-1.035	8.019	4.290	-46,5	5.458
Portföy Yatırımları (net)	3.203	23.924	18.644	-22,1	18.412
Varlıklar	422	2.689	-1.590	-	-1.678
Yükümlülükler	2.781	21.235	20.234	-4,7	20.090
Hisse Senetleri	524	1.087	2.540	133,7	2.295
Borç Senetleri	2.257	20.148	17.694	-12,2	17.795
Diğer Yatırımlar (net)	7.733	36.066	18.721	-48,1	21.763
Varlıklar	2.028	3.970	548	-86,2	-1.052
Efektif ve Mevduat	1.690	6.151	2.211	-64,1	608
Yükümlülükler	5.705	32.096	18.173	-43,4	22.815
Ticari Krediler	1.363	4.242	643	-84,8	2.004
Krediler	3.433	17.966	15.481	-13,8	19.437
Bankacılık Sektörü	1.916	17.764	11.066	-37,7	14.938
Bankacılık Dışı Sektörler	1.645	984	5.167	425,1	5.339
Mevduat	904	9.324	1.592	-82,9	901
Yurtdışı Bankalar	456	7.868	740	-90,6	98
Yabancı Para	-1.111	6.966	-1.704	-	-2.296
Türk Lirası	1.567	902	2.444	171,0	2.394
Yurtdışı Kişiler	549	3.286	3.099	-5,7	3.220
Rezerv Varlıklar (net)	-803	-13.631	-5.168	-62,1	-1.448
Net Hata ve Noksan	-3.462	2.383	2.283	-4,2	2.955

Ödemeler Dengesi - Kasım 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.